

GOV.RO

Evaluarea întreprinderilor publice privind realizarea indicatorilor cheie de performanță financiari și nefinanciari pentru anul 2024

NOIEMBRIE 2025

AGENȚIA PENTRU MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA PERFORMANȚELOR ÎNTREPRINDERILOR PUBLICE (AMEPIP)

Evaluarea performanței financiare și nefinanciare a întreprinderilor publice

1. Introducere

Raportul prezintă evaluarea tuturor întreprinderilor publice, realizată pe baza situațiilor financiare aferente anului 2024 și a gradului de conformare la principiile guvernantei corporative. Indicatorii analizați acoperă performanța economică și financiară, eficiența operațională, transparența decizională și respectarea obligațiilor față de autoritățile tutelare, oferind o imagine integrată asupra responsabilității și sustenabilității întreprinderilor publice și sprijinind fundamentarea politicilor publice în domeniu.

Rezultatele evaluării pot fi utilizate pentru:

- a oferi o imagine clară asupra performanței fiecărei întreprinderi publice în raport cu obiectivele stabilite;
- a analiza diferențele de performanță între diverse întreprinderi publice;
- a identifica bune practici ce pot fi replicate;
- a sprijini Guvernul și autoritățile tutelare în luarea unor decizii informate privind finanțarea, restructurarea sau sprijinirea unor întreprinderi;
- a fundamenta politici publice mai eficiente în domeniul întreprinderilor publice.

Agencia pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice (AMEPIP) are un rol central în economia românească, prin atribuțiile sale de reglementare, strategie, monitorizare și control în domeniul guvernantei corporative a întreprinderilor publice (IP). Principalele atribuții ale agenției sunt:

1. **Reglementare și avizare** - reglementează cadrul de guvernare corporativă, inițiază și avizează acte normative în domeniu și elaborează reglementări proprii;
2. **Monitorizare și evaluare** - monitorizează aplicarea principiilor de guvernare corporativă, evaluează performanța întreprinderilor publice, politicile de remunerare și integritate;
3. **Selectare și transparență** - participă la procedurile de selecție a administratorilor și directorilor, asigură publicarea listelor oficiale și a rapoartelor de performanță;
4. **Consultanță și formare** - acordă sprijin de specialitate autorităților tutelare și întreprinderilor publice și organizează programe de formare profesională în domeniul guvernantei corporative;
5. **Control, conformitate și sancționare** - verifică respectarea legislației specifice, inclusiv separarea funcției de proprietate de cea de reglementare, și aplică sancțiuni în caz de neconformitate;
6. **Gestionare și publicare de date** - colectează, administrează și publică date privind performanța financiară și nefinanciară a întreprinderilor publice.”

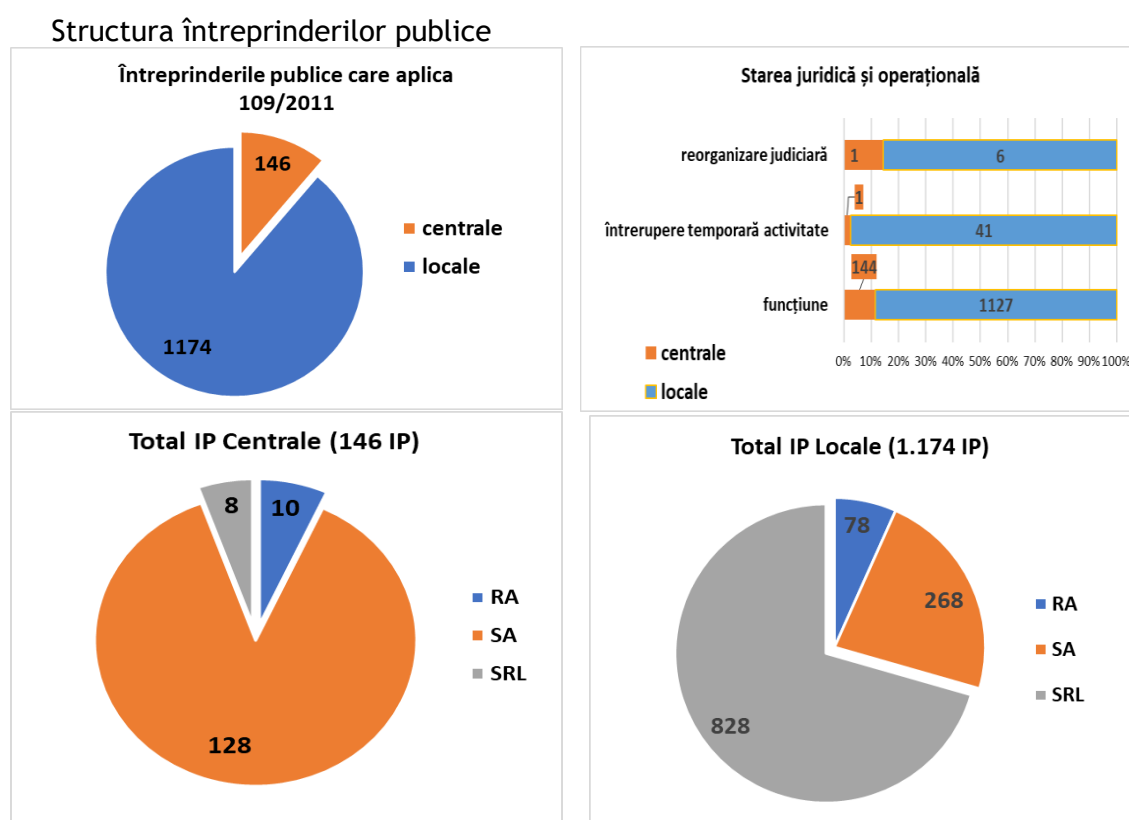
În exercitarea atribuțiilor sale în domeniul guvernantei corporative, AMEPIP supraveghează întreprinderile publice care aplică prevederile Ordonanței de urgență

nr. 109/2011, cu modificările și completările ulterioare, și coordonează implementarea acestora la nivelul autorităților tutelare și al unităților administrativ-teritoriale.

În anul 2024 au fost monitorizate 1.320 de întreprinderi publice, dintre care:

- 146 întreprinderi publice centrale (11,06%);
- 1.174 întreprinderi publice locale (88,94%).

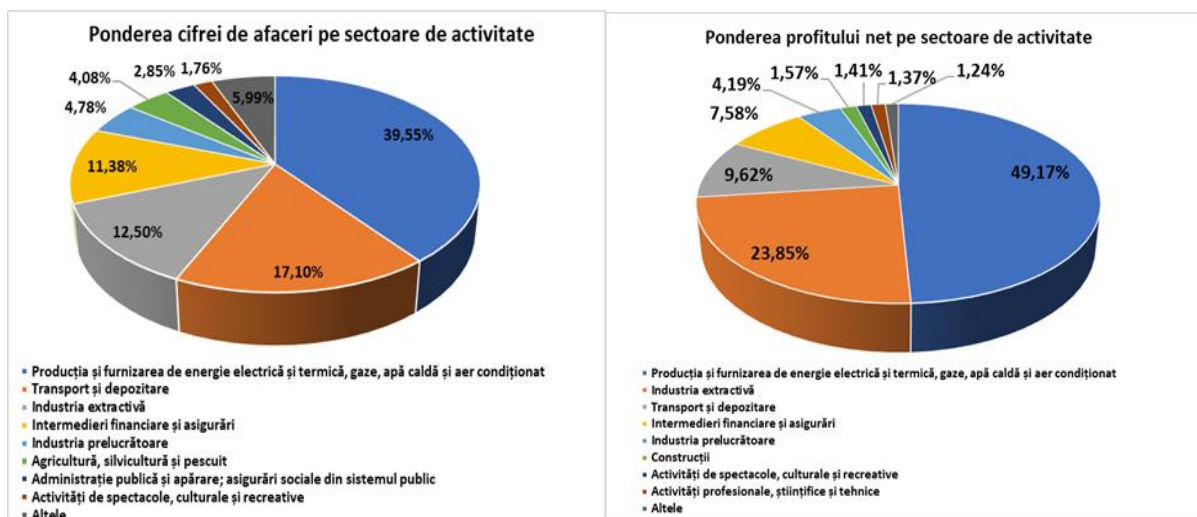
Structura portofoliului evidențiază o predominanță netă a întreprinderilor publice locale, de aproximativ opt ori mai numeroase decât cele centrale, ceea ce reflectă o dispersie geografică accentuată și un grad mai ridicat de complexitate administrativă la nivelul autorităților locale.

Sursa: Tabloul de bord al AMEPIP

În acest context, întreprinderile publice furnizează o gamă largă de bunuri și servicii, inclusiv servicii esențiale pentru funcționarea și siguranța societății, iar prin intermediul lor statul controlează și gestionează direct accesul la resurse naturale importante. Întreprinderile publice din sectoare precum energie, transport sau protecția mediului au un impact direct asupra modului în care sunt implementate politicile publice în aceste domenii.

Menținerea unei participații publice semnificative în capitalul unor companii mari din România este justificată prin necesitatea ca valoarea economică generată să fie gestionată în mod responsabil și aliniată interesului public. În acest context, rolul statului, în calitate de acționar, este de a urmări un echilibru între profitabilitatea sustenabilă și realizarea obiectivelor de politică publică.

Sursa: calcule pe baza situațiilor financiare anuale / raportărilor contabile 2024

Structura cifrei de afaceri pe sectoare de activitate confirmă rolul preponderent al sectorului energetic. „Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat” concentrează 39,55% din cifra de afaceri totală, fiind urmat de „Transport și depozitare” (17,10%) și „Industria extractivă” (12,50%).

Distribuția profitului net accentuează această concentrare: sectorul energetic generează 49,17% din profitul net total, o pondere semnificativ mai mare decât cea în cifra de afaceri, indicând o profitabilitate relativ ridicată. „Industria extractivă” realizează 23,85% din profitul net, la o pondere de 12,50% în cifra de afaceri, ceea ce sugerează, de asemenea, marje superioare. În schimb, „Transport și depozitare” contribuie cu 9,62% la profitul net, față de 17,10% la cifra de afaceri, reflectând o profitabilitate mai redusă.

În ansamblu, datele evidențiază o dependență ridicată de performanța sectorului energetic și, într-o măsură relevantă, de cea a industriei extractive.

2. Obiectivul raportului:

Obiectivul prezentului raport este de a oferi un instrument de guvernare și evaluare a întreprinderilor publice, care să susțină optimizarea managementului și exercitarea controlului public, precum și să asigure transparența, monitorizarea progresului, comparabilitatea între întreprinderi și fundamentarea deciziilor strategice orientate spre îmbunătățirea performanței.

3. Cadrul legal și metodologic

Principalele acte normative care stau la baza stabilirii metodologiei de evaluare a performanței financiare și nefinanciare a întreprinderilor publice sunt următoarele:

- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 109/2011, privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 187/2023, pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice;
- Hotărârea de Guvern nr. 617/2023 privind organizarea și funcționarea Agenției pentru Monitorizarea și Evaluarea Performanțelor Întreprinderilor Publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea de Guvern nr. 639/2023 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice;
- Ordin președinte AMEPIP nr. 651/2024, privind stabilirea nivelului minim al indicatorilor de performanță la întreprinderile publice.

4. Sursa datelor și perioada de referință (Tabloul de Bord AMEPIP, rapoarte financiare, declarații ale autorităților publice tutelare/ întreprinderilor publice)

Tabloul de bord integrează informații esențiale privind performanța întreprinderilor publice, structurate conform indicatorilor prevăzuți în Anexele 2a și 2b din Hotărârea Guvernului nr. 639/2023.

Indicatorii financiari: Datele aferente veniturilor, cheltuielilor, rezultatului operațional, gradului de îndatorare etc. sunt preluate direct din raportările anuale transmise Ministerului Finanțelor pentru perioada 2019-2024. Acestea sunt prelucrate și importate automat în tabloul de bord, fără intervenții manuale, și sunt utilizate pentru calculul indicatorilor financiari care stau la baza evaluării performanței întreprinderilor publice.

Indicatorii nefinanciari: Pentru dimensiunea nefinanciară (de exemplu: guvernanță corporativă, transparență, sustenabilitate, calitatea serviciilor, impact social), AMEPIP a dezvoltat și pus la dispoziția întreprinderilor publice **un formular PDF inteligent**. Acest document electronic este conceput pentru a fi completat direct de către întreprinderile publice, cu câmpuri predefinite și verificări automate de consistență. După completare, formularul este semnat electronic de către reprezentanții legali ai întreprinderilor și transmis către AMEPIP, ceea ce garantează validitatea juridică și integritatea datelor.

Astfel, tabloul de bord este un instrument vizual și interactiv care integrează datele financiare oficiale cu informațiile nefinanciare raportate de întreprinderi. Datele sunt prelucrate automat și prezentate sub formă de grafice, tabele și indicatori sintetici, oferind o imagine clară și comparabilă asupra performanței întreprinderilor publice.

Prin structură, tabloul de bord permite o lectură rapidă a rezultatelor, monitorizarea evoluțiilor și identificarea tendințelor relevante. AMEPIP utilizează acest instrument ca bază pentru evaluarea tuturor categoriilor de întreprinderi publice.

5. Metodologia de evaluare

5.1. Mecanismul de evaluare

Metodologia de evaluare utilizată în prezentul raport are un caracter general, cu aplicabilitate la nivel național, și este concepută ca un instrument unitar de lucru pentru toate entitățile publice, centrale și locale. Ea stabilește un mecanism coerent de monitorizare și evaluare a performanței financiare și nefinanciare a întreprinderilor publice, în scopul creșterii transparenței și al utilizării eficiente a resurselor.

Evaluarea realizată de AMEPIP se bazează pe acordarea, pentru fiecare întreprindere publică, a unui calificativ în funcție de gradul de realizare a indicatorilor stabiliți. Calificativul sintetizează performanța globală a întreprinderii în anul de referință.

Pentru a obține o imagine cât mai completă, sunt efectuate succesiv următoarele analize:

- verificarea gradului de atingere a nivelului minim aprobat prin Ordin al președintelui AMEPIP pentru fiecare întreprindere publică aflată sub incidența OUG nr. 109/2011, cu modificările și completările ulterioare, pentru toți indicatorii de performanță financiare și nefinanciari prevăzuți în anexa nr. 2 la HG nr. 639/2023, precum și pentru indicatorii cheie de performanță asumați prin contractele de mandat de administratori/directori și, după caz, de consiliul de supraveghere/directorat;
- compararea performanței din anul de analiză cu cea din anul anterior;
- compararea performanței din anul de analiză cu media ultimilor ani;
- o analiză calitativă a modului în care au fost îndepliniți indicatorii.

5.2. Definirea indicatorilor financiari și nefinanciari

Indicatori de performanță financiari (de ex. rentabilitate, lichiditate, grad de îndatorare) - indicatori care măsoară rezultatele financiare ale întreprinderii publice și eficiența utilizării resurselor, respectiv capacitatea de a genera venituri, de a acoperi costurile, de a obține profit și de a susține dezvoltarea, calibrați în funcție de specificul sectorului de activitate.

Indicatori de performanță nefinanciari (de ex. guvernanta corporativă, transparență, sustenabilitate) - indicatori care evaluează performanța nefinanciară a întreprinderii publice, adaptați la specificul sectorului, utilizați pentru a aprecia modul de utilizare a resurselor în atingerea obiectivelor strategice și respectarea cerințelor de integritate.

5.3. Criterii de clasificare (performanță ridicată, medie, scăzută) / scoruri și ponderi aplicate

În procesul de evaluare a întreprinderilor publice, se va utiliza următorul sistem de punctare pentru a califica nivelul de atingere a performanței:

a) În ceea ce privește - **Gradul de realizare al nivelului minim aprobat** prin Ordin de către Președintele AMEPIP pentru fiecare indicator de performanță financiar și nefinanciar, precum și țintele indicatorilor cheie de performanță asumate prin contractele de mandat de către administratori sau directori și respectiv de către membrii consiliului de supraveghere/directoratului, se va realiza evaluarea, după cum urmează:

- **DEPĂȘIRE** - atunci când rezultatul obținut de întreprinderea publică evaluată pentru un anumit indicator de performanță este mai mare decât (valoarea nivelului minim aprobat prin Ordin președinte AMEPIP, pentru indicatorii de performanță financiari și nefinanciari cuprinși în Anexa nr. 2 la HG 639/2023) țintele indicatorilor cheie de performanță asumate prin contractele de mandat de către administratori sau directori și respectiv de către membrii consiliului de supraveghere/directoratului;
- **REALIZAT** - atunci când rezultatul obținut de întreprinderea publică evaluată pentru un anumit indicator de performanță este egală cu valoarea nivelului minim aprobat prin Ordinul președintelui AMEPIP, pentru indicatorii de performanță financiari și nefinanciari cuprinși în Anexa nr. 2 la HG nr. 639/2023, respectiv cu țintele indicatorilor cheie de performanță asumate prin contractele de mandat de către administratori sau directori și respectiv de către membrii consiliului de supraveghere/directoratului;
- **NEREALIZAT** - atunci când rezultatul obținut de întreprinderea publică evaluată pentru un anumit indicator de performanță este mai mic decât valoarea nivelului minim aprobat prin Ordinul președintelui AMEPIP, pentru indicatorii de performanță financiari și nefinanciari cuprinși în Anexa nr. 2 la HG 639/2023, respectiv mai mic decât țintele indicatorilor cheie de performanță asumate prin contractele de mandat de către administratori sau directori și respectiv de către membrii consiliului de supraveghere/directoratului.

b) În ceea ce privește - **Analiza evoluției în dinamică, bazată pe serii de timp, a performanței de la un an la altul, sau evoluția comparativă cu media unui interval de timp selectat**, se va realiza evaluarea, pentru fiecare indicator de performanță financiar și nefinanciar, după cum urmează:

- **PROGRES** - atunci când rezultatul obținut de întreprinderea publică evaluată pentru un anumit indicator de performanță este mai mare decât nivelul obținut în aceeași perioadă a anului anterior sau față de media unei perioade anterioare (ex. față de media ultimilor patru ani);
- **STAGNARE** - atunci când rezultatul obținut de întreprinderea publică evaluată pentru un anumit indicator de performanță este egală cu valoarea nivelului obținut în aceeași perioadă a anului anterior sau față de media unei perioade anterioare (ex. față de media ultimilor patru ani);

- **REGRES** - atunci când rezultatul obținut de întreprinderea publică evaluată pentru un anumit indicator de performanță este mai mic decât nivelul obținut în aceeași perioadă a anului anterior sau față de media unei perioade anterioare (ex. față de media ultimilor patru ani).

6. Evaluarea individuală a întreprinderilor

Evaluarea individuală are ca scop analiza detaliată a fiecărei întreprinderi publice, prin raportarea la indicatorii financiari și nefinanciari stabiliți prin metodologie. Această abordare permite identificarea particularităților fiecărei entități, evidențierea progreselor sau regreselor înregistrate și formularea de recomandări specifice pentru îmbunătățirea performanței.

Mecanismul de evaluare dezvoltat generează calificative la nivel de companie. Îndeplinirea criteriilor de listare este indicată printr-un mesaj în secțiunea „Informații generale”. Tabloul de bord include o secțiune cu toate IP (întreprinderi publice) care îndeplinesc criteriile minime pentru listarea pe o piață reglementată.

6.1. Date generale

Pentru fiecare întreprindere publică evaluată, sunt prezentate informațiile de bază: Denumirea completă a întreprinderii, Codul Unic de Înregistrare (CUI), Unitatea Administrativ-Teritorială (UAT) în care își desfășoară activitatea, Domeniul de activitate principal (ex. transport, energie, salubritate, servicii comunitare etc.), date care oferă contextul necesar pentru înțelegerea specificului fiecărei entități.

6.2. Evoluția indicatorilor financiari

S-a realizat analiza comparativă a principalilor indicatori financiari, precum: Venituri totale și dinamica acestora, Cheltuieli operaționale și structură, Rezultatul brut și net (profit/pierdere), Gradul de îndatorare și lichiditate, Rentabilitatea capitalului și a activelor. Analiza evidențiază trendurile pozitive sau negative și permit evaluarea sustenabilității financiare.

6.3. Evoluția indicatorilor nefinanciari

Sunt analizate aspecte ce țin de: guvernanta corporativă (respectarea principiilor de transparență și responsabilitate), calitatea serviciilor furnizate către populație sau mediul economic, impactul social și de mediu (sustenabilitate, responsabilitate socială, eficiența energetică), gradul de digitalizare și inovare în procesele interne. Acești indicatori completează imaginea financiară, oferind o perspectivă holistică asupra performanței.

6.4. Observații privind progresul sau regresul

Pentru fiecare întreprindere sunt formulate observații sintetice privind domeniile în care s-au înregistrat progrese semnificative, nerealizări (progres, depășire, regres sau stagnare). Factori interni și externi care au influențat rezultatele (ex. politici publice, condiții de piață, management).

Rezultatele evaluărilor constituie fundamentul unor recomandări adaptate fiecărei întreprinderi publice, vizând: eficientizarea cheltuielilor și creșterea veniturilor; îmbunătățirea guvernantei corporative și a transparenței decizionale; diversificarea serviciilor sau modernizarea infrastructurii; consolidarea capacității de inovare și digitalizare; precum și implementarea unor programe de responsabilitate socială și sustenabilitate.

Mecanismul de evaluare implementat atribuie calificative la nivelul fiecărei companii. **Îndeplinirea criteriilor minime necesare pentru listarea pe o piață reglementată** este evidențiată în Tabloul de Bord, după cum urmează:

- în secțiunea „Informații generale”, la nivel de întreprindere publică, printr-un mesaj afișat;
- în secțiunea „Top companii” → „Companii listabile”, prin prezentarea listei întreprinderilor publice care respectă criteriile minime pentru listarea pe o piață reglementată.

Evaluarea fiecărei întreprinderi publice privind realizarea indicatorilor cheie de performanță, atât financiari, cât și nefinanciari, pentru anul 2024, se bazează pe metodologia elaborată de AMEPIP pentru analiza progresului în atingerea KPI. Aceasta se regăsește atașat prezentei și include:

- o **evaluarea pe baza KPI financiari și nefinanciari** pentru întreprinderile publice aflate în responsabilitatea autorităților publice centrale;
- o **evaluarea pe baza KPI financiari** pentru toate întreprinderile publice aflate în responsabilitatea autorităților publice locale.

Documentele aferente acestei evaluări sunt anexate prezentului raport.

7. Anexe:

- Anexa 1. - Fișe de evaluare individuală a indicatorilor financiari pentru IP centrale
- Anexa 2. - Fișe de evaluare individuală a indicatorilor nefinanciari pentru IP centrale
- Anexa 3. - Fișe de evaluare individuală a indicatorilor financiari pentru IP locale (*)

Notă:

() În anexă sunt disponibile doar 988 fișe de evaluare individuală, întrucât, din totalul de 1.174 întreprinderi publice locale monitorizate, un număr de 186 nu au respectat obligațiile de raportare a situațiilor financiare anuale aferente anului 2024 către Ministerul de Finanțe.*